

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Reservatiestrook Schipdonkkanaal – Oost-Vlaanderen’

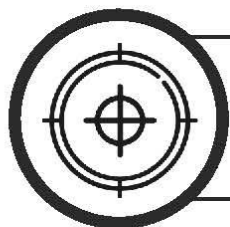
Startnota

**Vlaamse
overheid**

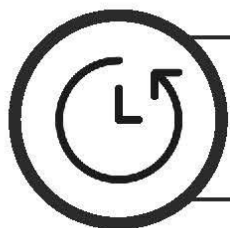
**DEPARTEMENT
OMGEVING**

Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen'

Waarom maken we dit plan?

[[Planvoornemen](#)]

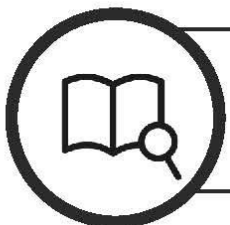
Wat ging er aan dit plan vooraf?

[[Historiek](#)]

Over welk gebied gaat het?

[[Plangebied](#)]

Wat kunnen de effecten zijn?

[[Scoping](#)]

Met dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan wordt juridisch-planologische zekerheid geboden aan de gebouwen en functies die door de oorspronkelijk op het gewestplan ingetekende reservatiestrook getroffen werden. [Meer weten? zie hoofdstuk 2. Planvoornemen](#)

Voor de mogelijke verbreding van het Schipdonkkanaal is op de gewestplannen destijds een ruime reservatiestrook aangeduid. In deze reservatiestrook zijn gebouwen, woningen, bedrijven en andere activiteiten gelegen. De reservatiestrook met onderliggende bestemming legt een claim op de ontwikkelingsmogelijkheden van deze activiteiten en zorgt voor (juridische) onzekerheid voor de eigenaars en gebruikers. [Meer weten? zie hoofdstuk 1. Historiek](#)

Het deel van het Schipdonkkanaal op het grondgebied Oost-Vlaanderen, vanaf het kanaal Gent-Oostende (gehucht Schipdonk) tot aan de provinciegrens van West-Vlaanderen, heeft een lengte van 23 km. Het kanaal is in Oost-Vlaanderen gelegen op het grondgebied van de gemeenten Eeklo, Maldegem, Nevele, Sint-Laureins en Zomergem. [Meer weten? zie hoofdstuk 3. Plangebied](#)

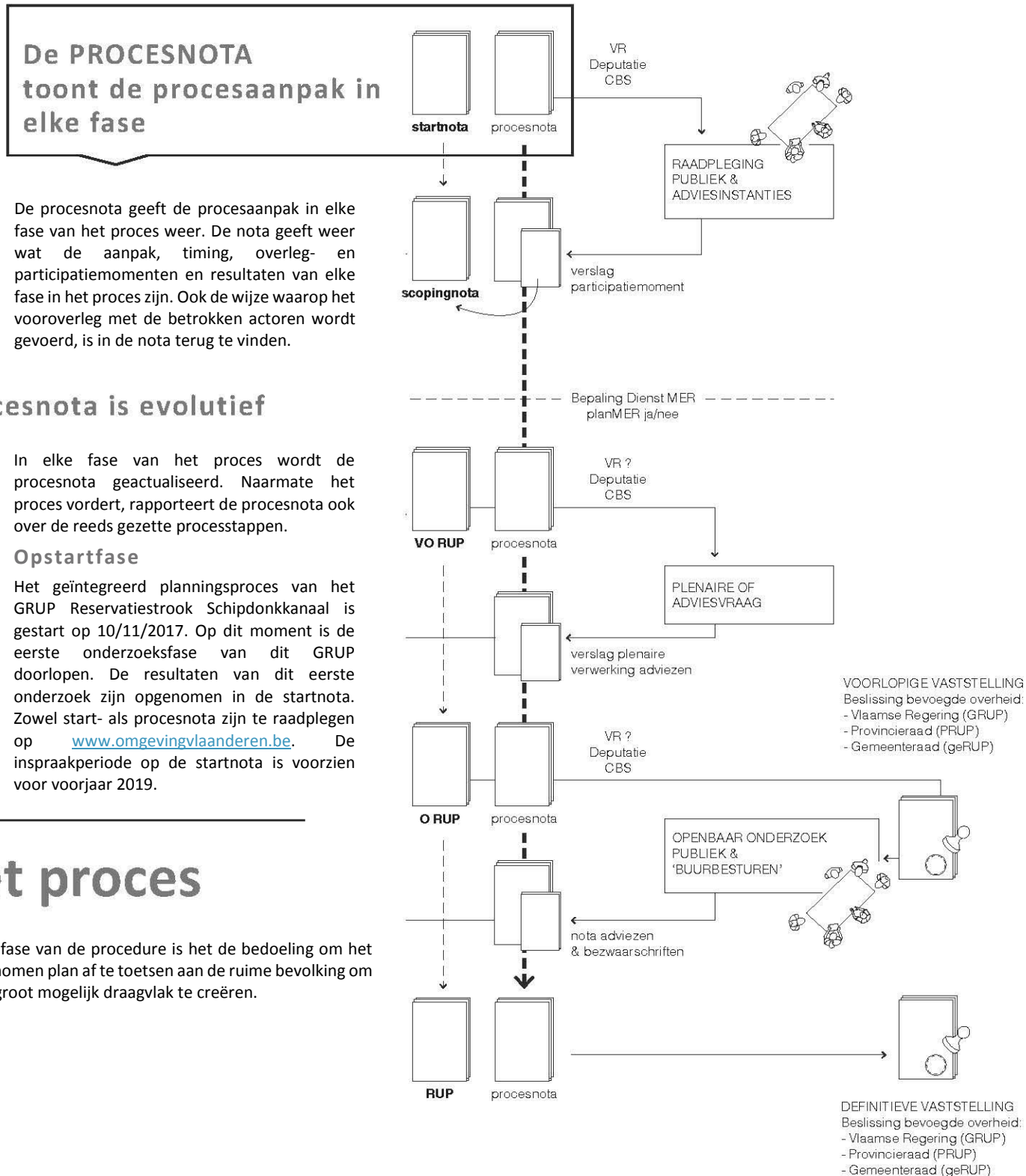
Een eerste inschatting van te onderzoeken milieudisciplines leert dat vooral mens, water, landschap en biodiversiteit belangrijk zullen zijn. [Meer weten? zie hoofdstuk 4. Scoping](#)

Het plan

De Vlaamse Overheid onderzoekt hoe juridisch-planologische zekerheid kan worden geboden aan de gebouwen en functies die door de oorspronkelijk op het gewestplan ingetekende reservatiestrook getroffen werden en dit door middel van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan. Het gaat in totaal om 233 clusters waarvan de gebouwen in min of meerdere mate getroffen zijn door de op het gewestplan oorspronkelijk ingetekende reservatiestrook. Het gaat om het bestendigen van de bestaande toestand waarbij meer rechtszekerheid geboden wordt voor de bestaande bebouwing binnen het gebied zonder de verdere ontwikkelingsmogelijkheden van het Schipdonkkanaal voor de toekomst te hypothekeren; en dit binnen een ruimtelijke afweging waarbij rekening wordt gehouden met de in de omgeving aanwezige functies. Hierbij zal naar ontwikkelingsmogelijkheden een onderscheid worden gemaakt tussen die gebouwen die door het versmallen van de reservatiestrook (cfr artikel 7.4.2/3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening) niet langer belast worden door deze overdruk en die gebouwen die ook nog na het versmallen door deze reservatiestrook getroffen blijven.

& PROCES

Hoe ver staat het proces voor de opmaak van het GRUP?

Het proces

In deze fase van de procedure is het de bedoeling om het voorgenomen plan af te toetsen aan de ruime bevolking om een zo groot mogelijk draagvlak te creëren.

Inhoud

1	Historiek.....	6
1.1	Aanleiding en historische situering.....	6
1.2	Relatie met relevante beleidsplannen en onderzoeken.....	8
1.2.1	Ruimtelijke beleidsplannen – structuurplannen lokaal niveau.....	8
1.2.2	Relevante beleidsplannen.....	8
2	Planvoornemen	11
2.1	Doelstelling	11
2.2	Planvoornemen.....	11
2.3	Alternatieven	11
2.3.1	Locatie(alternatieven).....	11
2.3.2	Inrichting(salternatieven)	11
2.4	Reikwijdte en detailleringsgraad.....	11
3	Plangebied	13
3.1	Situering	13
3.2	Bestaande juridische toestand.....	16
3.3	Bestaande feitelijke toestand	17
3.4	Algemene beschrijving bestaande toestand.....	17
3.5	Beschrijving aanwezige bebouwing	18
4	Scoping	20
4.1	Planingrepen	20
4.2	Ingreep-effectmatrix.....	21
4.3	Algemene methodologie milieuonderzoek.....	23
4.3.1	Referentiesituatie	23
4.3.2	Studiegebied	23
4.3.3	Relevante disciplines.....	23
4.3.4	Milieubeoordeling.....	23
4.4	Sleuteldisciplines.....	25
4.4.1	Sleuteldiscipline Mens – ruimtelijke aspecten.....	25
4.4.2	Sleuteldiscipline Water	26
4.4.3	Sleuteldiscipline Biodiversiteit.....	27
4.4.4	Sleuteldiscipline Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie	28
4.5	Nevendisciplines	29
4.5.1	Nevendiscipline Bodem	29
4.5.2	Nevendiscipline Geluid en trillingen	29
4.5.3	Nevendiscipline Lucht	30
4.5.4	Nevendiscipline Mens – mobiliteit	30
4.5.5	Nevendiscipline Klimaat.....	30
5	Veiligheidsrapportering	38

Startnota

Dit document is de startnota van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) 'Reservatiestrook Schipdonkkanaal Oost-Vlaanderen'. De startnota toont de eerste onderzoeksresultaten van het geïntegreerd planningsproces van het GRUP. Een geïntegreerd planningsproces kent 5 fases. De resultaten van elk van deze 5 fases worden geconsolideerd in een nota. De startnota is dus de eerste van 5 nota's (startnota – scopingnota – voorontwerp RUP – ontwerp RUP – RUP) die elkaar opvolgen. In deze startnota is vooral inhoudelijke informatie over het GRUP opgenomen. Voor informatie over het procesverloop en de procesaanpak verwijzen we naar de procesnota die in deze fase samen met de startnota raadpleegbaar is.

Met deze startnota en de bijhorende procesnota start de Vlaamse overheid het planproces voor de concrete uitwerking van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan formeel op.

Contact en info:

Departement Omgeving

www.omgevingvlaanderen.be

Email: omgevingsplanning@vlaanderen.be

Telefoon: 02. 553 81 35 (Chris Fermon)

Adres : Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert II-laan 20, 1000 Brussel

1 Historiek

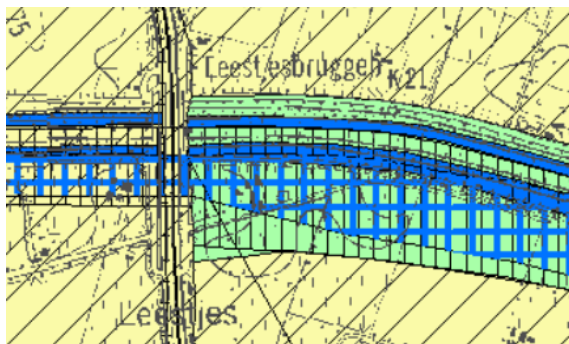
1.1 Aanleiding en historische situering

Gewestplan reserveert ruimte voor verbreding Schipdonkkanaal

Voor de mogelijke verbreding van het Schipdonkkanaal is op de gewestplannen destijds een ruime reservatiestrook aangeduid. In deze reservatiestrook zijn woningen, bedrijven en andere gebouwen gelegen. De reservatiestrook legt een claim op de ontwikkelingsmogelijkheden van deze activiteiten en zorgt voor (juridische) onzekerheid voor de eigenaars en gebruikers.

De reservatiestrook is niet overal even breed. Globaal is de reservatiestrook in Oost-Vlaanderen breder dan in West-Vlaanderen, in het bijzonder op de grens tussen Oost en West-Vlaanderen.

Er is ook een verschil in onderliggende bestemming in Oost- en West-Vlaanderen. In West-Vlaanderen is die onderliggende bestemming van de reservatiestrook landbouwgebied terwijl dit op Oost-Vlaams grondgebied groengebied is. Dit maakt dat de mogelijkheden verschillend zijn: in landbouwgebied kan herbouwd, uitgebreid, verbouwd worden en kunnen functiewijzigingen doorgevoerd worden. In ruimtelijk kwetsbaar gebied (groengebied) zijn enkel instandhoudingswerken en verbouwingen binnen het vergund volume toegelaten.

Reservatie leidt tot afstand van meerwaarde

De reservatie en de onderliggende bestemming hebben ook als gevolg dat in geval van verbouwingswerken de regeling afstand van meerwaarde van toepassing is. De reservatie houdt immers in dat de betrokken gronden, juridisch gesproken in aanmerking zouden kunnen komen voor de verbreding van het kanaal. De afstand van meerwaarde is bedoeld om de kosten, in het geval van onteigening, voor de overheid te beperken. Gezien de regeling decretaal is verankerd is de overheid verplicht deze regeling toe te passen en op te leggen.

Versmalling van het Schipdonkkanaal

Het Schipdonkkanaal is één van de mogelijke alternatieven in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) voor het verbeteren van de verbinding van de haven Zeebrugge via het water. In het RSV is voorzien dat die optie moet afgewogen worden met de andere alternatieven zoals de kustzeevervaart. Het Ruimtelijk structuurplan Vlaanderen bevat concreet volgende beleidsuitspraak over het Schipdonkkanaal:

“Om in de toekomst een waterweg met een internationale verbindingsfunctie tussen de zeehaven en het hoofdwatwegennet mogelijk te maken, worden drie mogelijke alternatieven gereserveerd. Deze zijn met name:

- 1) de verbetering van het kanaal Gent-Brugge;
- 2) de verbinding tussen Zeebrugge en het kanaal Gent-Terneuzen;
- 3) de uitbouw van de kustvaart op de Scheldemonding.

Slechts in de mate dat de bestaande inlandse vaarwegen onvoldoende capaciteit en kwaliteit (geringe tonnage) zouden bieden voor het inlands transport, moet de uitbouw van een nieuw kanaal (met name het Schipdonkkanaal) of de modernisering van het bestaande kanaal Gent-Brugge worden overwogen.”

Het Regeerakkoord van de Vlaamse Regering 2014-2019 zet in op investeringen in een betrouwbaar, efficiënt en slim waterwegennetwerk. De verdere uitbouw van de Seine-Scheldeverbinding via de Leie richting Frankrijk en betere hinterlandontsluiting van de zeehaven van Brugge, in eerste instantie door een betere doorvaart op de ringvaart rond Brugge met aanpak van de Steenbruggebrug en een nieuwe Dampoortsluit, worden bevestigd. Deze projecten hebben een dubbel doel: op vlak van scheepvaart de ‘binnenvaartcapaciteit over het gehele traject Zeebrugge – Brugge optrekken naar 2500 ton’, maar ook de ‘verbetering van de verkeersmobiliteit rond Brugge’. Het regeerakkoord geeft verder aan dat als deze piste om de binnenvaartontsluiting op korte of middellange termijn niet realiseerbaar zou blijken, er dan andere mogelijkheden van de binnenvaart door ingrepen langs de kust uitgewerkt moeten worden. Dit houdt in dat alternatief van de binnenvaart langs de kust verder wordt onderzocht. Voor wat het alternatief van een nieuwe binnenvaartverbinding over land betreft wordt ook het Schipdonkkanaal vermeld.

Artikel 100 van het decreet van 8 december 2017 houdende wijzigingen van diverse bepalingen inzake ruimtelijke ordening, milieu en omgeving voorziet in artikel 7.4.2/3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening de mogelijkheid om reservatiestroken die zijn afgebakend in gewestplannen of algemene plannen van aanleg op te heffen. In toepassing van dit artikel heeft de Vlaamse Regering voorzien in de opheffing van delen van de reservatiestrook voor het Schipdonkkanaal/Afleidingskanaal van de Leie. Op de kaarten in bijlage is deze versmalling weergegeven.

Op basis van een nautisch-technische analyse werden de nautische behoeften bekeken voor een eventuele opwaardering van het Afleidingskanaal. Bij deze analyse werd gebruikt gemaakt van beschikbare informatie van het Afleidingskanaal, in combinatie met de actuele nautische inzichten, ondermeer verkregen in het kader van de Globale Actualisatiestudie van de Leie (Seine-Schelde), zijnde de volledige en consequente toepassing van de relevante ontwerpregels uit de Richtlijnen Vaarwegen 2011 met addendum d.d. 2013 en een Haalbaarheidsstudie Seine-Schelde West (2008). De conceptversie van een nautisch onderbouwde reservatiestrook is vergeleken met de huidige reservatiestrook van het Afleidingskanaal van de Leie, zoals voorzien in de van toepassing zijnde gewestplannen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat delen van de huidige reservatiestrook die volgens de nautische analyse (op conceptniveau) niet nodig zijn voor een eventuele realisatie van het opgewaardeerde Afleidingskanaal van de Leie, in aanmerking komen om te schrappen.

Hierdoor wordt de reservatiestrook van het Schipdonkkanaal plaatselijk versmald maar blijft de ongelijke situatie wat bebouwingmogelijkheden op basis van de onderliggende bestemming betreft, bestaan.

1.2 Relatie met relevante beleidsplannen en onderzoeken

1.2.1 Ruimtelijke beleidsplannen – structuurplannen lokaal niveau

Het Schipdonkkanaal is in het PRS Oost-Vlaanderen geselecteerd als toeristisch-recreatieve hoofdroute, waarlangs verschillende toeristisch-recreatieve (langeafstands)bewegingen (fietsen, voettocht, trektochten te paard, skaten, kanoën, pleziervaren, ...) kunnen plaatsgrijpen.

Het beleid vanuit de provincie is gebaseerd op oa. volgende elementen :

- Deze elementen dienen maximaal bewaard te worden.
- Het patroon van natuurlijk-meanderende hydrografische elementen moet behouden en waar mogelijk hersteld worden.
- Bebouwing in de open ruimte rond die elementen dienen te worden vermeden
- In steden en dorpen dient de belangrijke landschappelijke-recreatieve rol ervan te worden geaccentueerd
- Het uitzicht (bijvoorbeeld vanuit wegen) naar deze waterpartijen dient te worden bewaard.
- De typische begroeiing langs het kanaal dient te worden bewaard en waar mogelijk versterkt.

In het structuurplan van Eeklo is opgenomen dat het Schipdonkkanaal met water en bomenrijen dient versterkt te worden als bovenlokale groenas. Deze lineaire ruimte verdient aandacht ook in relatie tot Eeklo, door in de eerste plaats voldoende ruimte te verlenen in de aanpalende ruimtes en het verzorgen van de dwarsrelaties met de stad. Het beeldend karakter is dominant en zal best niet beconcurrereerd worden door grootschalige elementen in de onmiddellijke omgeving.

Ter hoogte van de kruising van het Schipdonkkanaal met de N9 dient een blauwe poort ontwikkeld te worden. Deze dient als baken voor het binnenrijden van het stedelijk gebied van Eeklo vanuit Maldegem.

Vooraf het open ruimtekarakter zal de eigenheid van deze poort bepalen. De open ruimte van Maldegem en de overgang naar het te versterken laankarakter van de Zeelaan/Leopoldslaan worden versterkt tot een beeldbepalend element. Het niveauverschil die de brug maakt, ondersteunt dit gegeven, zowel voor het binnenkomen van het stedelijk gebied van Eeklo, als voor het buitengaan van Eeklo stedelijk gebied naar de open ruimte van Maldegem.

De gemeente Maldegem dringt in het structuurplan aan op een snelle uitspraak omtrent de reservatiestrook van het Schipdonkkanaal. Nu heerst er onduidelijkheid waardoor de omwonenden in onzekerheid leven.

De gemeente Zomergem pleit ook voor het opheffen van de rechtsonzekerheid. Indien de reservatiestrook wordt geschrapt, kunnen deze bedrijven ter plaatse bestendig worden, mits ze ruimtelijk geïntegreerd kunnen worden in de woongroepering én indien uit een analyse van milieu- en mobiliteitsaspecten blijkt dat ze verweefbaar zijn met de woonfunctie.

Een verbreding van het Schipdonkkanaal betekent volgens Zomergem een belangrijke inbreuk op het huidige ruimtelijk functioneren van de gemeente. Het verbrede Schipdonkkanaal zou immers een belangrijke barrière-effect teweegbrengen, en dit niet enkel op landschappelijk en ecologisch vlak, maar ook vanuit verkeerskundig en sociaal oogpunt. Zo zouden het woonlint langs de Kruisstraat en het gehucht Durmen van het hoofdkerngebied gescheiden worden.

1.2.2 Relevante beleidsplannen

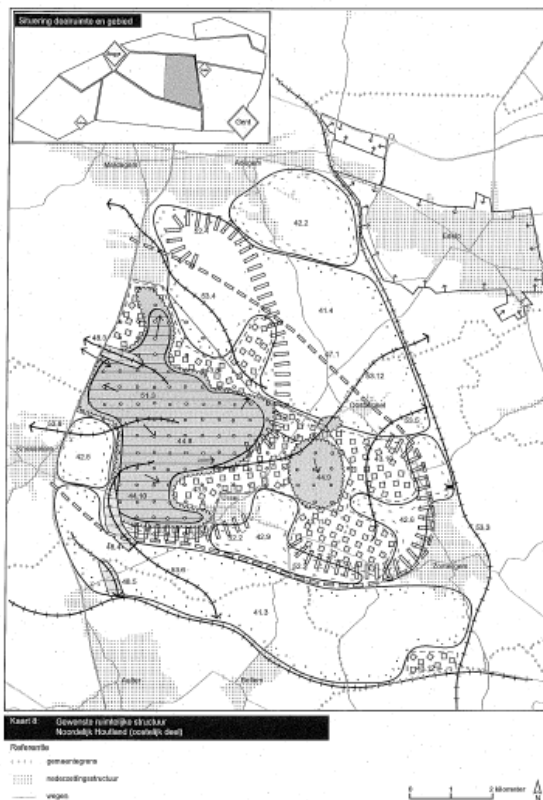
Ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos regio Veldgebied Brugge- Meetjesland

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse overheid in 2006 een ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos op voor de regio Veldgebied Brugge-Meetjesland.

Op 20 juli 2006 keurde de Vlaamse regering de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor ca. 55.800 ha agrarisch gebied goed en op 29 juni 2007 nam ze kennis van de ruimtelijke visie en keurde ze een operationeel uitvoeringsprogramma goed.

Het Schipdonkkanaal stroomt door volgende deelgebieden : Noordelijk Houtland, Noordelijk Zandig Meetjesland en Zuidelijk Zandig Meetjesland. Met betrekking tot (de omgeving van) het Schipdonkkanaal worden in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos regio Veldgebied Brugge – Meetjesland volgende uitspraken gedaan:

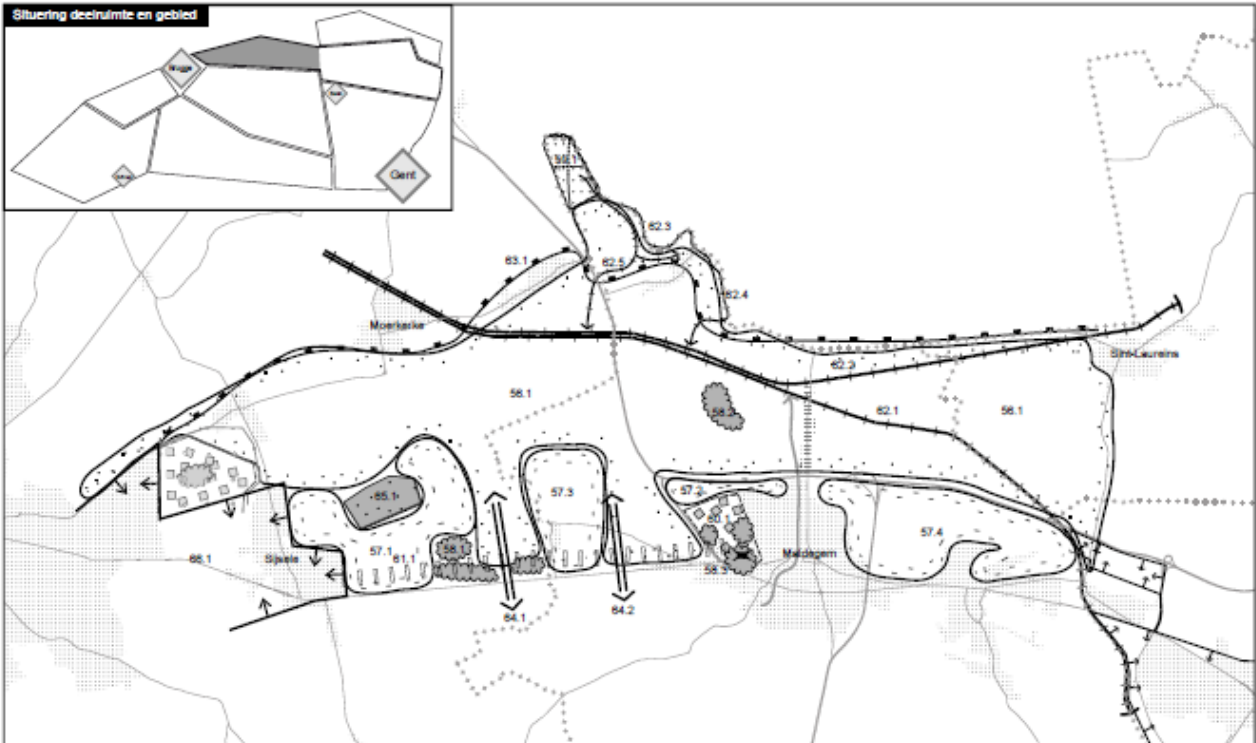
- Het Schipdonkkanaal wordt op een aantal plaatsen omgeven door (samenhangend) landbouwgebied als drager van de open ruimte. Visie hierbij is dat grote, aaneengesloten gebieden zoveel mogelijk worden vrijgehouden van bebouwing. Dit gebeurt in eerste instantie ten behoeve van het in stand houden van een kwalitatieve en weinig versnipperde landbouwstructuur. De aanwezige kleine bos- en landschapselementen worden behouden.
- Op een aantal andere plaatsen is een mozaïeklandschap aanwezig met ruimte voor grondgebonden landbouw, grasland- en bosontwikkeling. Deze afwisseling van landbouw en kleine bos-, natuur- en landschapselementen wordt behouden. Er wordt gestreefd naar het behoud, ecologische opwaardering en landschappelijk herstel van de aanwezige bos-, natuur- en landschapselementen.
- Het Schipdonkkanaal heeft een functie of potentie als recreatieve verbinding. Het ruimtelijk beleid is erop gericht deze functie te ondersteunen, dit in evenwicht met de eventuele natuurverbindende functie. Door de kanaalbermen en aanwezige begroeiing is het kanaal van belang voor de migratie van planten en dieren, maar ook als habitat.

Kaart 11: Overzichts ruimtelijke structuur Zuidelijk Zandig Meesteland (noordelijk deel)

- Referentie
- gemeentegrens
 - nederzettingstructuur
 - wegen
 - waterlopen

Kaart 9: Gewestelijke ruimtelijke structuur Noordelijk Zandig Meesteland (westelijk deel)

- Referentie
- gemeentegrens
 - nederzettingstructuur
 - wegen
 - waterlopen
 - ★ recreatief knooppunt

2 Planvoornemen

2.1 Doelstelling

De doelstelling voor de opmaak van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan is het wegwerken van de ongelijkheid in bestemming tussen het West- en Oost-Vlaamse deel van de reservatiestrook ter hoogte van het Schipdonkkanaal en dit conform de doelstellingen uit het Ruimtelijk Structuurplan.

2.2 Planvoornemen

Het planvoornemen houdt het bieden van juridisch-planologische zekerheid in aan de gebouwen en functies die door de oorspronkelijk op het gewestplan ingetekende reservatiestrook getroffen werden. Het gaat in totaal om 233 clusters waarvan de gebouwen in min of meerdere mate getroffen zijn door de op het gewestplan oorspronkelijk ingetekende reservatiestrook. De plandoelstelling betreft het bestendigen van de bestaande toestand waarbij meer rechtszekerheid geboden wordt voor de bestaande bebouwing binnen het gebied zonder de verdere ontwikkelingsmogelijkheden van het Schipdonkkanaal voor de toekomst te hypothekeren; en dit binnen een ruimtelijke afweging waarbij rekening wordt gehouden met de in de omgeving aanwezige functies. Hierbij zal naar ontwikkelingsmogelijkheden een onderscheid worden gemaakt tussen die gebouwen die door het versmallen van de reservatiestrook (cfr artikel 7.4.2/3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening) niet langer belast worden door deze overdruk en die gebouwen die ook nog na het versmallen door deze reservatiestrook getroffen blijven.

2.3 Alternatieven

2.3.1 Locatie(alternatieven)

Gezien de specifieke aard van het planvoornemen met dit GRUP, namelijk het bieden van juridisch-planologische zekerheid aan de gebouwen en functies die door de oorspronkelijk op het gewestplan ingetekende reservatiestrook getroffen werden, zijn er voor dit plan geen locatiealternatieven. De reservatiestrook is een juridisch gegeven op een bepaalde locatie. Er bestaan dus geen locatie-alternatieven.

2.3.2 Inrichting(alternatieven)

Gezien het planvoornemen zich richt op het bieden van juridisch planologische zekerheid aan bestaande bebouwing en functies in het gebied, zijn er geen inrichtingsalternatieven.

Het zogenaamde nulalternatief bestaat er in dat het voorgenomen plan niet doorgevoerd wordt en dat de juridisch planologische onzekerheid blijft bestaan. Die mogelijkheid komt als een referentie aan bod bij het beoordelen van de effecten van het voorgenomen plan.

2.4 Reikwijdte en detailleringsgraad

Het plangebied omvat de reservatiestrook en de aansluitende zone voor erfdienstbaarheid ter hoogte van het Schipdonkkanaal vanaf de provinciegrens West-Vlaanderen – Oost-Vlaanderen tot de kruising met het kanaal Gent-Oostende ter hoogte van Lovendegem. Het plangebied bedraagt 567ha op het grondgebied van de provincie Oost-Vlaanderen en beperkt zich tot de contour van de op het gewestplan aangeduide reservatiestrook.

Het plan zal bestemmingen en stedenbouwkundige voorschriften vastleggen op perceelsniveau. De voorschriften van het GRUP worden opgemaakt op perceelsniveau. Ze leggen de bebouwingsmogelijkheden vast op de schaal van het kadastraal perceel.

3 Plangebied

3.1 Situering

Het Schipdonkkanaal, of ook het Afleidingskanaal van de Leie genaamd, loopt over een lengte van 56 km vanaf Deinze tot in Zeebrugge, waar het kanaal uitmondt in de zee. Het werd in de periode 1847-1863 gegraven om het water van de Leie, vervuild door de vlasindustrie in het Kortrijkse, niet meer door Gent te laten te stromen en af te leiden naar de Noordzee. Zo kreeg men ook meer controle over het waterniveau van de Leie en konden overstromingen in Gent vermeden worden. Dit is ook de verklaring van de bijnaam van het kanaal, nl. 'de Stinker'. Vanaf de Zomergemse wijk Stoktevijver werd het Schipdonkkanaal gegraven in de bedding van de Lieve, het Middeleeuwse kanaal van Gent naar Damme. Ter hoogte van Eeklo werd ook een aftakking naar het centrum van Eeklo gegraven. De aanleg van het kanaal had dus voornamelijk een waterbeheersingsfunctie maar heeft toch aanleiding gegeven tot economische ontwikkeling. Die economische ontwikkeling is relatief beperkt in omvang gebleven.

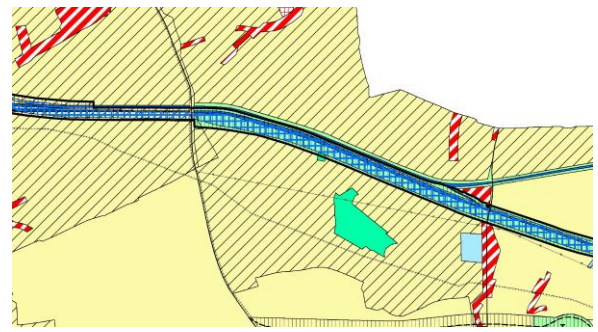
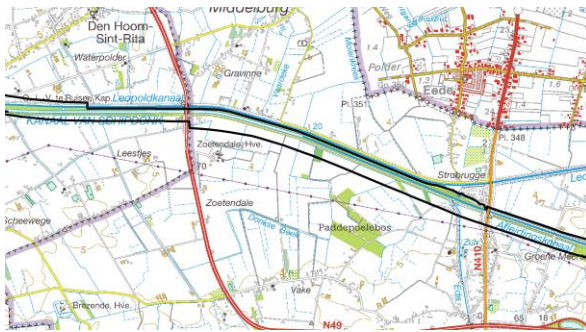

Het kanaal heeft naast een sterke landschappelijke betekenis vandaag ook een toeristisch-recreatieve betekenis als fiets- en wandelroute en als bestemming voor een daguitstap.

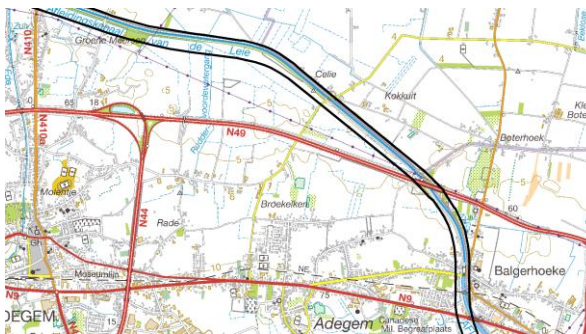
Het deel op het grondgebied Oost-Vlaanderen, vanaf het kanaal Gent-Oostende (gehucht Schipdonk) tot aan de provinciegrens van West-Vlaanderen, heeft een lengte van 23 km. Het kanaal is in Oost-Vlaanderen gelegen op het grondgebied van de gemeenten Eeklo, Maldegem, Nevele, Sint-Laureins en Zomergem.

Het kanaal is bevaarbaar tussen Schipdonk en de stuw van Balgerhoeke voor schepen van max. 300 T. Voorbij de stuw is het kanaal niet meer bevaarbaar.

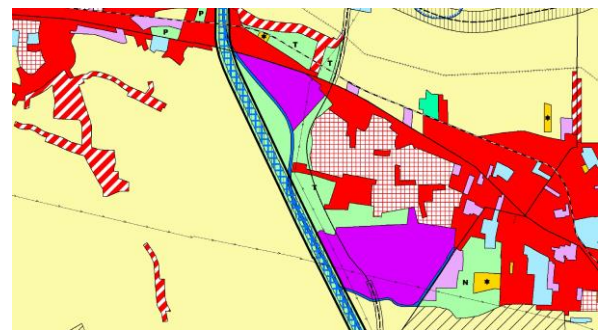
Situering Schipdonkkanaal vanaf O.L.V te Ruiser-kapel tot Groene Meersen (Sint-Laureins en Maldegem)

Situering Schidonkkanaal vanaf Groene Meersen tot Balgerhoeke (Sint-Laureins, Maldegem en Eeklo)

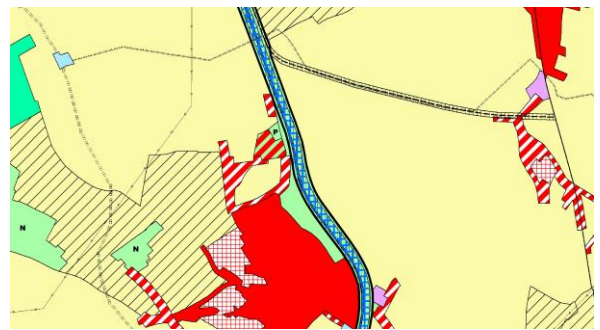
Situering Schipdonkkanaal vanaf Balgerhoeke tot Nieuwendorpe (Maldegem en Eeklo)

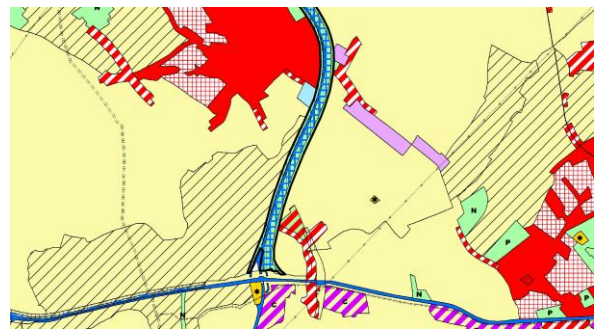
Situering Schipdonkkanaal vanaf Nieuwendorpe tot Leischoot en (Eeklo en Zomergem)

Situering Schipdonkkanaal vanaf Leischoot tot Motje (Zomergem)

Situering Schipdonkkanaal vanaf Motje tot Kanaal Gent-Oostende (Zomergem en Nevele)

3.2 Bestaande juridische toestand

Plan	Naam
Gewestplan(nen) of gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen	Gewestplan 9 Eeklo Aalter (KB 24/03/1978) GRUP Optimalisatie hoogspanningsnet in Vlaanderen GRUP Zone voor windturbines Maldegem GRUP leidingstraat Zomergem-Zelzate GRUP Leidingstraat Kluizen-Eeklo
Provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen	Verbrandingsoven Eeklo Windlandschap Maldegem Eeklo (29/04/2015) RWZI Eeklo (12/06/2007) Afbakening kleinstedelijk gebied Eeklo (14/02/2011) Zuidelijke omleiding R43 Eeklo (10/05/2011)
Gemeentelijke plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen	Gemeentelijk rup Zonevremde handel en horeca, deelplan 'in 't stadhuis van Ravershooft' en 'Koetshoeve' (Eeklo)
Verkavelingsvergunningen	Vier verkavelingen
Beschermde monumenten	Spoorwegbrug over Schipdonkkanaal (Balgerhoeke) (Mb 9/06/2004) Loop van de Lieve met rechttertrekweg (MB 19/05/2005)
Beschermde dorpsgezichten en beschermde landschappen	geen
Ankerplaatsen	geen
Vogelrichtlijngebieden (SBZ-V)	Poldercomplex BE2500932
Habitatrichtlijngebieden (SBZ-H)	Bossen en heiden van zandig Vlaanderen, oostelijk deel BE2300005
Ramsargebieden	geen
Gebieden van het duinendecreet	geen
Gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en van het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON)	geen
Vlaamse of erkende natuurrezervaten	geen
Bosreservaten	geen
Beschermingszones grondwaterwinning	geen
Bevaarbare waterlopen	Schipdonkkanaal Kanaal van Brugge naar Sluis – Damse Vaart Vaart van Eeklo 'T liefken -Delieve Kanaal van Gent naar Oostende
Onbevaarbare waterlopen	WH.8 WH.10 O452
Gewestwegen	N499
Spoorwegen	Brugge-Eeklo

- Kaart 0** **Situering plangebied**
- Kaart 1.1** **Bestaande feitelijke toestand: luchtfoto met aanduidingen**
- Kaart 2.1** **Bestaande juridische toestand: gewestplan, gewestplanwijzigingen en ruimtelijke uitvoeringsplannen**
- Kaart 3.1** **Bestaande juridische toestand: andere plannen**

3.3 Bestaande feitelijke toestand

3.4 Algemene beschrijving bestaande toestand

Het schipdonkkanaal vormt grosso modo geomorfologisch de grens tussen twee fysisch geografische streken binnen zandig Vlaanderen:

- De Vlaamse Vallei, een vlak gebied met een uitgesproken microrelief en een dik kwartaair dek.
- Cuesta Zomergem-Oedelem : hierop is de kwartaire bedekking dun, waardoor de invloed van de tertiaire kleiige ondergrond op het huidig reliëf goed merkbaar is. Het is een licht golvend landschap met duidelijke taluds langs de zuid- en ooststranden. Het sluit aan bij de oude veldgebieden van het Bulkskampveld, Aalterveld en Maldegemveld.

De dorpskern van Zomergem is gelegen op de voornoemde cuesta en ligt een vijftiental meter hoger dan het Schipdonkkanaal. Ter hoogte van Eeklo doorsnijdt het Schipdonkkanaal de dekzandrug Maldegem-Eeklo, dat hier een verstedelijkte band tussen Maldegem en de stadskern van Eeklo vormt. Ten noorden ervan loopt het kanaal doorheen het traditionele Meetjesland met zijn typische lineaire gehuchten en dorpen.

Ongeveer ter hoogte van de monding van de Eede, een waterloop die ontspringt op de cuesta van Maldegem-Zomergem komt het Leopodskanaal bij het Schipdonkkanaal en loopt dan parallel met het Schipdonkkanaal in westelijke richting tot in Zeebrugge. Het Leopoldkanaal zorgt voor de afwatering van de Oost-Vlaamse Scheldepolders ten noorden van Eeklo.

Doordat het kanaal over de volledige lengte begeleidt wordt door hoogopgaand groen (overwegend populieren) vormt het kanaal landschappelijk een duidelijk visueel lineair element.

De dorpskern van Zomergem is gelegen op de vernoemde cuesta en ligt een vijftiental meter hoger dan het Schipdonkkanaal. Ter hoogte van Eeklo doorsnijdt het Schipdonkkanaal de dekzandrug Maldegem-Eeklo, dat hier een verstedelijkte band tussen Maldegem en de stadskern van Eeklo vormt. Ten noorden ervan loopt het kanaal doorheen het traditionele Meetjesland met zijn typische lineaire gehuchten en dorpen.

Het gebied waarin het Schipdonkkanaal gesitueerd is, heeft niet overal hetzelfde karakter. Van zuid naar noord:

- zuidelijk agrarisch deelgebied tussen het kanaal Gent-Oostende en het stedelijk gebied van Eeklo (met de kern van Zomergem ten westen van het Schipdonkkanaal);
- de doortocht door het stedelijk gebied Eeklo;
- noordelijk agrarisch deelgebied tot de provinciegrens.

Het Zuidelijk agrarisch gebied van Zomergem is een zeer open agrarisch landschap. De openheid van het landschap is grotendeels het gevolg van twee ruilverkavelingen in de jaren zestig van de vorige eeuw, waarbij een groot deel van de kleine landschapselementen in het algemeen en de oorspronkelijke perceelsrandbegroeiing in het bijzonder verdwenen om plaatste maken voor een nieuwe kavelindeling, aanleg van ontsluitingswegen en een nieuw grachtenstelsel. Enkel ten zuiden van de kern van Zomergem kan men het oorspronkelijk gesloten bulkenlandschap nog waarnemen.

Doordat het kanaal over de volledige lengte begeleidt wordt door hoogopgaand groen (overwegend populieren) vormt het kanaal landschappelijk een duidelijk visueel lineair element.

Naast de kern van Zomergem – Ronsele komen er verschillende kleine, lineaire woonconcentraties voor. Het Schipdonkkanaal vormt de oostelijke grens van de kern van Zomergem. De kern ligt op de cuestarug aan de samenloop van een aantal wegen, en is vrij compact met verweving van residentiële, commerciële, ambachtelijke en dienstverlenende functies. De kleinere deelgemeente Ronsele is door residentiële verkavelingen mettertijd vergroeid met de kern van Zomergem. Enkel ter hoogte van Motje (Motjesbrug) loopt een uitloper van de kern door over het Schipdonkkanaal. Hier komen naast een aantal woningen ook ambachtelijke bedrijven voor binnen de reservatiestrook.

Waar de Lieve uitmondt in het Schipdonkkanaal bevindt zich het gehucht Stoktevijver (ten oosten van het Schipdonkkanaal). Ook hier vallen meerdere woningen binnen de reservatiestrook. Ook rond de Oostwinkelbrug komt een concentratie van woningen voor, het merendeel ervan eveneens ten oosten van het kanaal.

Ter hoogte van het stedelijk gebied van Eeklo. Waar het Schipdonkkanaal de dekzandrug Maldegem – Stekene dwarst, vormt zij de westelijke grens van het stedelijk gebied van Eeklo. De stedelijke bebouwing van Eeklo is geënt op de N9 Gent-Eeklo-Brugge, in oorsprong een oude Romeinse Heirweg op de dekzandrug. De industriële activiteiten van de bedrijventerreinen Nieuwendorpe en Kunsthal palen aan het Schipdonkkanaal. Uitbreiding van deze bedrijventerreinen, waarbij het gebied tussen deze terreinen zou worden ontwikkeld, is voorzien via het provinciaal RUP afbakening kleinstedelijk gebied Eeklo. Hier heeft het kanaal ook een recreatieve functie met de aanwezigheid van de stedelijke jachthaven (verdeeld over twee aanlegplaatsen, waarvan één langsheen het Schipdonkkanaal en één langsheen de aftakking naar Eeklo).

Ter hoogte van het gehucht Raveschoot volgt de reservatiestrook niet de huidige gebogen loop van het Schipdonkkanaal, maar volgt een recht tracé.

Ten noorden van de N9 bevindt zich de woonkern Balgerhoeke. De kleine kern van Balgerhoeke bestaat uit twee vergroeide woonlinten langsheen de Balgerhoekestraat en de Pastoor Bontestraat, en bestaat uit een overwegend open bebouwing. De bebouwing loopt door over het kanaal in westelijke richting op het grondgebied van Adegem (deelgemeente Maldegem). Hier bevinden zich tientallen woningen, maar ook bedrijven binnen de reservatiestrook.

Ten noorden van de kern van Balgerhoeke vinden we grootschalige, milieubelastende functies langsheen het Schipdonkkanaal terug, nl. een afvalverbrandingsoven en waterzuiveringsstation.

Noordelijk agrarisch gebied van Maldegem – Sint-Laureins. Ten noorden van de N49 loopt het Schipdonkkanaal door een uitgestrekt en homogeen aaneengesloten landbouwgebied. Het betreft een vrij vlak en laag gelegen gebied. Het landschap wordt gekenmerkt door smalle, opstreckende percelen of ‘meetjes’, omzoomd met knotwilgenrijen.

Ongeveer ter hoogte van de monding van de Eede, een waterloop die ontspringt op de cuesta van Maldegem-Zomergem komt het Leopoldskanaal bij het Schipdonkkanaal en loopt dan parallel met het Schipdonkkanaal in westelijke richting tot in Zeebrugge. Het Leopoldskanaal zorgt voor de afwatering van de Oost-Vlaamse Scheldepolders ten noorden van Eeklo.

De bebouwing in dit gebied komt zeer verspreid voor, naast enkele woonlinten, zoals langsheen de N410 Aardenburgkalseide en het gehucht Celie (grondgebied Sint-Laureins).

3.5 Beschrijving aanwezige bebouwing

In het voorbereidend onderzoek is een inventaris gemaakt van de constructies die gelegen zijn binnen de reservatiestrook. De inventaris, die is opgenomen als bijlage, is terug te vinden op www.omgevingvlaanderen.be. De inventaris bevat voor elke cluster van gebouwen of constructies een fiche met een beschrijving van de gebouwen.

In de reservatiestrook voor het Schipdonkkanaal in Oost-Vlaanderen komen 233 constructies voor, 188 daarvan zijn hoofdgebouwen, de rest (45) zijn bijgebouwen.

Het grootste gedeelte van de hoofdgebouwen binnen de reservatiestrook zijn woningen (130), bedrijven (19) en landbouwbedrijven (16). Ook 17 bruggen over het kanaal zijn opgenomen in de inventaris. Verder zijn agrarische schuilhokken en stallingen en bergplaatsen (15), restanten van bunkers (7), hobbytuinen met kleine constructies (5) en (oorlogs-) monumenten (4) opgenomen.

Op het grondgebied van de gemeente Nevele zijn er geen constructies binnen de reservatiestrook. Het voormalige sluisgebouw ter hoogte van het kanaal Brugge-Gent valt immers niet binnen de reservatiestrook. Hieronder zijn voor de verschillende activiteiten voorbeelden aan de hand van een foto's terug te vinden.

Wonen			
bedrijvigheid			
horeca			
Landbouw (bedrijf)			
overig			
Openbaar nut			

Bij niet alle clusters worden dus ook de hoofdgebouwen van de clusters effectief getroffen door de reservatiestrook.

4 Scoping

Scoping vormt een belangrijk onderdeel van het geïntegreerd planproces RUP en plan-MER om gericht en overzichtelijk en tegelijk kwaliteitsvol en planalternatieven, disciplines of effectgroepen te onderzoeken. De werkwijze is om eerst en vooral de aspecten te onderzoeken die relevant zijn op het desbetreffende beslissingsniveau of moment in het onderzoek. In een latere fase kan, als dat nodig blijkt, het onderzoek worden aangevuld of uitgediept. Er kunnen zonodig ook nog disciplines en onderzoeken worden toegevoegd.

Door de werkwijze worden gradueel volgende effecten geïdentificeerd:

- Effecten die via eenvoudige maatregelen te beperken of tot niet-significantie niveau te brengen zijn, worden niet diepgaand onderzocht en zijn niet sturend voor de verdere planvorming of –ontwikkeling.
- Effecten die enkel tijdelijk (tijdens een aanlegfase) optreden, wegens in veel mindere mate op het planningsniveau (en worden beschouwd als niet-sturend voor verdere planvorming) dan permanente effecten tijdens exploitatie of door (permanente) aanwezigheid.
- De effecten die worden bestudeerd, moeten voldoende ruimtelijk onderscheidend zijn opdat ze ruimtelijk onderscheidend kunnen zijn, dit wil zeggen voldoende differentiërend om bij te dragen aan de besluitvorming en mogelijke optimalisatie van het plan (doorwerking in het RUP).

Daarbij wordt een beeld gevormd van de draagkracht van de omgeving en nagegaan in hoeverre vanuit deze draagkracht specifieke functies al dan niet tot de ontwikkelingsmogelijkheden horen of in hoeverre bepaalde beperkingen (via stedenbouwkundige voorschriften) opgelegd moeten worden.

4.1 Planingrepen

De planingrepen vloeien voort uit de doelstelling van het plan, en kunnen als volgt gedefinieerd worden:

- Bestemmingswijzigingen die zullen worden doorgevoerd, afhankelijk van de huidige gebruiksfunctie, de gewenste ontwikkelingen, de potenties van het gebied, noodzakelijke buffering, etc. Momenteel zijn deze mogelijke bestemmingswijzigingen nog niet in detail gekend. Op hoofdlijnen zal het gaan om
 - het bestemmen van percelen met bestaande woningen als woongebied of als agrarisch gebied
 - het bestemmen van percelen met bedrijfsgebouwen naar een bestemming die bedrijfsactiviteiten toelaat zoals bedrijventerrein of woongebied,
 - het bestemmen van percelen met landbouwbedrijfszetels, landbouwbedrijfsgebouwen en percelen in landbouwgebruik als agrarisch gebied
 - het bestemmen van percelen met natuurwaarden als groen- of natuurgebied

Daarnaast zal op sommige plaatsen een bestaande overdruk zoals voor windmolens of leidingen bevestigd worden. Dit gaat dat niet om een planwijziging.

4.2 Ingreep-effectmatrix

Huidige bestemming	Nieuwe bestemming	Mens-ruimtelijke aspecten	Water	Biodiversiteit	Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie
Woongebied (met landelijk karakter) binnen/buiten reservatiestrook	Woongebied (met landelijk karakter) binnen/buiten reservatiestrook	Impact op ruimtelijke structuur en samenhang Impact op de belevingswaarde	Wijziging infiltratie- en afvoercharacteristieken Aantasting overstromingszones		Structuur- en relatiewijzigingen Wijziging perceptieve kenmerken
Groengebied binnen/buiten reservatiestrook	Groengebied binnen/buiten reservatiestrook			Ecotoopwinst Impact op de waterhuishouding Onstnippering	Structuur- en relatiewijzigingen Wijziging perceptieve kenmerken
Agrarisch gebied binnen/buiten reservatiestrook	Agrarisch gebied binnen/buiten reservatiestrook	Impact op ruimtelijke structuur en samenhang Impact op de belevingswaarde		Verzurende en vermestende depositie Impact op de waterhuishouding	Structuur- en relatiewijzigingen Wijziging perceptieve kenmerken
Groengebied binnen/buiten reservatiestrook	Agrarisch gebied (met ecologische waarde/natuurverweving) binnen/buiten reservatiestrook	Direct ruimtebeslag Impact op ruimtelijke structuur en samenhang Impact op de belevingswaarde	Wijziging infiltratie- en afvoercharacteristieken Aantasting overstromingszones	Ecotoop- en biotoopverlies en winst Verzurende en vermestende depositie. Versnippering en barrièrewerking Impact op de waterhuishouding	Structuur- en relatiewijzigingen Wijziging perceptieve kenmerken
Industriegebied binnen/buiten reservatiestrook	Industriegebied binnen/buiten reservatiestrook	Direct ruimtebeslag Impact op ruimtelijke structuur en samenhang Hindereffecten	Wijziging infiltratie- en afvoercharacteristieken Aantasting overstromingszones	Verzurende en vermestende depositie. Versnippering en barrièrewerking Impact op de waterhuishouding	Structuur- en relatiewijzigingen Wijziging perceptieve kenmerken

		Impact op de belevingswaarde Impact op de gezondheid (toxicologie)			
Groengebied binnen/buiten reservatiestrook	Woongebied binnen/buiten reservatiestrook	Impact op ruimtelijke structuur en samenhang Impact op de belevingswaarde	Wijziging infiltratie- en afvoercharacteristieken Aantasting overstromingszones	Ecotoop- en biotoopverlies en winst Versnippering en barrièrewerking Impact op de waterhuishouding	Structuur- en relatiewijzigingen Wijziging perceptieve kenmerken
Groengebied binnen/buiten reservatiestrook	Industriegebied binnen/buiten reservatiestrook	Direct ruimtebeslag Impact op ruimtelijke structuur en samenhang Hindereffecten Impact op de belevingswaarde Impact op de gezondheid (toxicologie)	Wijziging infiltratie- en afvoercharacteristieken Aantasting overstromingszones	Ecotoop- en biotoopverlies en winst Verzurende en vermestende depositie. Versnippering en barrièrewerking Impact op de waterhuishouding	Structuur- en relatiewijzigingen Wijziging perceptieve kenmerken
Groengebied binnen/buiten reservatiestrook	Recreatiegebied binnen/buiten reservatiegebied	Impact op ruimtelijke structuur en samenhang Hindereffecten Impact op de belevingswaarde	Wijziging infiltratie- en afvoercharacteristieken Aantasting overstromingszones	Ecotoop- en biotoopverlies en winst Versnippering en barrièrewerking Impact op de waterhuishouding	Structuur- en relatiewijzigingen Wijziging perceptieve kenmerken

4.3 Algemene methodologie milieuonderzoek

4.3.1 Referentiesituatie

Voor het beschrijven de milieueffecten worden de milieueffecten van de nieuwe situatie vergeleken met twee referentiesituaties.

In referentiesituatie 1 is dat ten aanzien van de bestaande feitelijke toestand op het terrein. De situatie waarbij rekening wordt gehouden met huidige gebruiksfuncties en toestand van de aanwezige bewoning, bedrijven, etc., zonder de planologische bestemming in rekening te brengen.

In referentiesituatie 2 is dat ten aanzien van de bestaande planologische toestand. De situatie waarbij de reservatiestrook in haar huidige (dus versmalde) breedte en onderliggende bestemming behouden blijft.

4.3.2 Studiegebied

Het studiegebied wordt op basis van huidige kennis van het plan ruimer genomen dan het plangebied. Dit om de interactie van activiteiten en constructies binnen het plangebied te kunnen bekijken in relatie tot de activiteiten en constructies op aanpalende percelen of in de directe omgeving. Vb. maken de woningen deel uit van een ruimere bebouwingskern? Betreft het een geïsoleerd agrarisch perceel of een deel van een ruimer aaneengesloten agrarisch gebied? Betreft het een geïsoleerd bedrijf of een onderdeel van een bedrijventerrein?...

4.3.3 Relevante disciplines

Van volgende disciplines wordt in deze fase ingeschat dat ze bepalend zijn voor de milieueffecten en ze worden als sleuteldisciplines beschouwd. Zij zullen diepgaand worden onderzocht:

- Mens;
- Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie;
- Biodiversiteit;
- Water.

De andere MER-disciplines (zoals bodem, lucht, geluid, mobiliteit en klimaat) worden momenteel als niet sturend beschouwd en vereisen daarom een minder diepgaande uitwerking (nevendiscipline). Elementen inzake hinder afkomstig van geluid, lucht, ... zullen behandeld worden binnen de receptordiscipline mens.

4.3.4 Milieubeoordeling

De milieubeoordeling wordt thematisch opgevat, wat wil zeggen dat de milieueffecten per MER-discipline bekeken worden. De effectbeoordeling gebeurt voor elke effectgroep volgens een uniforme 7-delige schaal:

- Aanzienlijk positief/negatief;
- Positief/negatief;
- Beperkt positief/negatief;
- Verwaarloosbaar/geen effect.

In de effectbeschrijving en -beoordeling wordt geen onderscheid gemaakt tussen aanleg- en exploitatiefase omdat het plan s.s. geen aanlegfase omvat. De effecten zullen per deelgebied worden beschreven en beoordeeld. Door de werkwijze worden gradueel volgende effecten geïdentificeerd:

- Effecten die via eenvoudige maatregelen te beperken of tot niet-significantie niveau te brengen zijn, worden niet diepgaand onderzocht en zijn niet sturend voor de verdere planvorming of –ontwikkeling.

- De effecten die worden bestudeerd, moeten voldoende lokaal zijn opdat ze ruimtelijk onderscheidend kunnen zijn, dit wil zeggen voldoende differentiërend om bij te dragen aan de besluitvorming en mogelijke optimalisatie van het plan (doorwerking in het RUP).

Daarbij wordt een beeld gevormd van de draagkracht van de omgeving en nagegaan in hoeverre vanuit deze draagkracht specifieke functies al dan niet tot de ontwikkelingsmogelijkheden horen of in hoeverre bepaalde beperkingen (via stedenbouwkundige voorschriften) opgelegd moeten worden.

De milieubeoordeling wordt afgesloten met een discipline overschrijdende samenvatting. Er zal duidelijk aangegeven worden welke randvoorwaarden en milderende maatregelen leiden tot aanpassingen aan het RUP of een opname in de specifieke voorschriften. Milderende maatregelen op een ander niveau zullen, omwille van de niet onmiddellijke realisatie van het Schipdonkanaal minder van toepassing zijn. Wel kan hier gedacht worden aan tijdelijke inrichtingsmaatregelen en hoe hiermee dient omgegaan te worden in relatie tot een eventuele latere realisatie van het kanaal.

4.4 Sleuteldisciplines

4.4.1 Sleuteldiscipline Mens – ruimtelijke aspecten

4.4.1.1 Methodiek grondig onderzoek referentiesituatie

Het plangebied en de nabije omgeving zal vanuit de receptor mens eerst functioneel beschreven worden: wonen (inclusief kwetsbare groepen), handel en horeca, industrie, recreatie, landbouw binnen de ruimtelijk context hetzij in een kern of in een woonlint, hetzij als een onderdeel van een gebied in landbouwgebruik. Daarnaast wordt gekeken naar de aanwezige netwerken: recreatieve relaties, woon-werkrelaties, economische vervoersrelaties, ...

Onder nabije omgeving wordt hier voornamelijk bedoeld (1) de aanpalende percelen van het plangebied en (2) de aanpalende ruimtelijke structuren (zoals woonclusters, bedrijventerreinen, landbouwcomplexen, etc). Hierbij zal vooral de relatie van de percelen binnen het plangebied met de omgeving in beeld worden gebracht.

Naast een functionele beschrijving van de activiteiten die in de nabije omgeving van het plangebied voorkomen wordt ook op planniveau een kwalitatieve beschrijving van de woon- en leefomgeving rondom het plangebied gegeven. Op deze manier kan er een appreciatie aan de verschillende planonderdelen binnen het plangebied en de onmiddellijke omgeving van het plangebied gegeven worden.

Het plan zal geen impact hebben op het aanwezige recreatieve netwerk. Het recreatief netwerk dat vandaag over de dijken loopt zal niet gewijzigd worden door de aanpassing van het plan. De dienstwegen op deze dijken blijven immers onder hun huidige vorm behouden. Dit aspect wordt bijgevolg niet verder beschreven.

De beschrijving van de feitelijke referentiesituatie (toestand op het terrein) gebeurt op basis van onder meer de inventarisatiestudie en kaartmateriaal m.b.t. bodemgebruik, topografische kaart, luchtfoto's en de beschrijving van de planologische referentiesituatie gebeurt op basis van de relevante ruimtelijke plannen.

4.4.1.2 Methodiek en scoping effectvoorspelling en –beoordeling

De discipline mens is relevant gezien de winst of verlies aan functies bij bestemmingswijziging en gezien de mogelijke hinder die het gevolg kunnen zijn van bestemmingswijzigingen (wijziging in verkeer, geluid, ...). Hierbij wordt nagegaan of, hoe en in welke mate het plan ingrijpt op de ruimtelijke organisatie van het gebied en welke de structurerende impact is op de verdere ontwikkeling van het gebied (versnippering, toegankelijkheid, ...).

De impact op het dagelijks ruimtelijk functioneren van het gebied wordt geëvalueerd per type ruimtegebruiker (verlies aan ruimte en gebruiksmogelijkheden) en per onderscheiden impactgroep (bv. barrièrevorming, beleving, ruimtelijke samenhang): de voorgestelde ingrepen kunnen een verbetering dan wel een verslechtering van de huidige toestand tot gevolg hebben. Daarna volgt een effectbespreking naar de structurele samenhang van het studiegebied.

Volgende effectgroepen worden momenteel als relevant beschouwd:

- Direct ruimtebeslag: de mate waarin menselijke functies deels ingenomen of verdwijnen enerzijds en de mate waarin nieuwe functies ontstaan.
- Impact op ruimtelijke structuur en samenhang: Deze effectgroep gaat na in welke mate de invulling van het gebied de ruimtelijke structuur van een gebied wijzigt en in welke mate de invulling de ruimtelijke samenhang beïnvloedt. De eventuele wijzigingen in de ruimtelijke structuur en samenhang wordt bepaald door de mate waarin het project leidt tot barrièrevorming, versnippering enerzijds of versterking van de ruimtelijke structuur anderzijds. In relatie tot deze versterking van de ruimtelijke structuur, gelinkt aan

hindereffecten en belevingswaarden, kunnen ook milderende maatregelen worden voorgesteld naar buffering van bijvoorbeeld een industriegebied.

- Impact op de belevingswaarde: Beoordeling van de visueel-ruimtelijke impact op de ruimtelijke belevingswaarde. De ruimtelijke kwaliteit wordt louter kwalitatief besproken. Hierbij worden volgende parameters in beschouwing genomen: nabijheid voorzieningen, nabijheid groen, omgevingskwaliteit (rust, omgevingslawaai, hinder, belevingswaarde, ...). De ruimtelijke kwaliteit wordt vooral bepaald door de inrichting van het gebied en de integratie in de omgeving.
- Hindereffecten: Evaluatie hinder voor omwonenden en andere ruimtegebruiksfuncties tgv realisatie van een planelement, bv. door bijkomende verkeersgeneratie of door hinder inherent aan het planelement zelf. Dit laatste gebeurt, indien van toepassing in samenspraak met een deskundige mobiliteit, geluid en/of lucht (nevendisciplines) en rekening houdende met de afstand tot gevoelige receptoren, het aantal gehinderden, karakter/oorsprong van de hinder (bv. duur). Gezien a priori niet voorzien wordt om belangrijke oppervlaktes aan nieuwe activiteiten mogelijk te maken, bespreken we de hinderaspecten binnen de discipline mens. We verwachten niet dat het opmaken van een volwaardige discipline mobiliteit, geluid of lucht nodig zal zijn. Modelleringen voor deze aspecten worden dan ook niet voorzien.
- Impact op de gezondheid (toxicologie): Evaluatie van de mogelijke impact van de verwachte wijzigingen in kwaliteit van de leefruimte (in overleg met een deskundige lucht, geluid en/of toxicologie, indien van toepassing) als gevolg van het plan t.a.v. gezondheidskundige richtwaarden en doelstellingen. Hierbij is het belangrijk aan te geven dat deze impactbepaling op planniveau zal gebeuren.
- Hinder- en gezondheidseffecten: Evaluatie hinder voor omwonenden en andere ruimtegebruiksfuncties tgv realisatie van een planelement, bv. door bijkomende verkeersgeneratie of door hinder inherent aan het planelement zelf. Dit laatste gebeurt, indien van toepassing in samenspraak met een deskundige mobiliteit, geluid en/of lucht (nevendisciplines) en rekening houdende met de afstand tot gevoelige receptoren (kwetsbare groepen), het aantal gehinderden, karakter/oorsprong van de hinder (bv. duur). Evaluatie van de mogelijke impact van de verwachte wijzigingen in kwaliteit van de leefruimte (in overleg met een deskundige lucht, geluid en/of toxicologie, indien van toepassing) als gevolg van het plan t.a.v. gezondheidskundige richtwaarden en doelstellingen. Hierbij is het belangrijk aan te geven dat deze impactbepaling op planniveau zal gebeuren.

4.4.2 Sleuteldiscipline Water

4.4.2.1 Methodiek grondig onderzoek referentiesituatie

Er zal een hydrografische situering gebeuren van de oppervlakte- en grondwatersituatie. Daarnaast zullen de aanwezige waterwinningsgebieden gesitueerd en beschreven worden.

Alle watertoetskaarten (overstrominggevoeligheid, risicozones, gevoeligheid voor grondwaterstroming, infiltratie, ...) zullen gevisualiseerd en beschreven worden.

4.4.2.2 Methodiek effectvoorspelling en –beoordeling

De discipline water onderzoekt of het plan tot een wijziging leidt in de hydrografische kenmerken van oppervlakte- en grondwater, de hydrogeologische kenmerken van oppervlakte- en grondwater, de hoeveelheid en kwaliteit van neerslag, afval- en leidingwater.

Op basis van de huidige gegevens zijn er geen indicaties dat het om ingrijpende effecten zal gaan. Gezien de betekenis van het Schipdonkkanaal voor waterbeheersing wordt deze discipline als sleuteldiscipline beschouwd.

Volgende effectgroepen zullen worden besproken:

- Wijziging infiltratie- en afvoercharacteristieken (incl. risico op overstrooming): dit aspect zal op een kwalitatieve manier beschreven worden.
- Aantasting overstroomingszones: de beoordeling van dit aspect zal op een kwantitatieve aangevuld met een kwalitatieve manier beschreven en beoordeeld worden.
- Wijziging waterkwaliteit: een bestemmingswijziging van groengebied naar landbouwgebied, kan invloed hebben op de bemesting op deze percelen, wat een doorwerking kan hebben op de waterkwaliteit. Dit aspect zal kwalitatief beschreven en beoordeeld worden.

Volgende effecten worden momenteel als niet relevant beschouwd:

- Wijziging waterbodempkwaliteit.
- Wijziging grondwaterkwaliteit en -kwantiteit: er wordt aangenomen dat er geen langdurige bemalingen nodig zijn.

Elementen ten behoeve van de watertoets worden binnen de uitwerking van de discipline opgenomen.

4.4.3 Sleuteldiscipline Biodiversiteit

4.4.3.1 Methodiek grondig onderzoek referentiesituatie

Het Schipdonkkanaal is een (semi-)natuurlijke corridor voor allerlei diersoorten waaronder vogels, vissen en vleermuizen. Het kanaal zelf kent geen bescherming als VEN, SBZ of natuureservaat maar de natuurlijke ontwikkeling op de kanaaloevers en op sommige aanpalende percelen hebben wel een ecologische waarde voor allerlei dier- en plantensoorten. Op de Biologische Waarderingskaart (BWK) wordt een doorgaans smalle oeverstrook in het plangebied grotendeels aangeduid als biologisch waardevol. Deze is meestal (veel) smaller dan de reservatiestrook met onderliggende bestemming 'natuur'. In of nabij het plangebied zijn op de BWK geen gebieden aangeduid als "belangrijk voor fauna".

Voor de beschrijving van de referentiesituatie inzake diersoorten (vnl. vogels, amfibieën, insecten, etc.) zal gesteund worden op bestaande informatie, aangevuld met een terreinbezoek.

Voor de beschrijving van de aanwezige habitats, zal gesteund worden op de gecombineerde Biologische Waarderingskaart – Habitatkaart en een terreinbezoek. De opmaak van een gedetailleerde vegetatiekaart van het gebied en update van de BWK wordt niet voorzien.

In de omgeving van het plangebied, maar buiten de reservatiestrook, bevindt zich het Habitatrichtlijngebied en VEN-gebied Bossen en heiden van zandig Vlaanderen (o.a. Het Leen). De opmaak van een passende beoordeling in het kader van Artikel 36ter van het Natuurdecreet en de opmaak van een verscherpte natuurtoets in het kader van Artikel 26bis van het Natuurdecreet wordt niet noodzakelijk geacht gezien de plandoelstelling en de afstand van deze beschermde gebieden tot de reservatiestrook.

4.4.3.2 Methodiek en scoping effectvoorspelling en –beoordeling

De permanente effecten die voortvloeien uit het plan zullen worden weergegeven. De tijdelijke effecten, die zich bv. tijdens een bouwfase kunnen voordoen, die mogelijk gemaakt wordt door het plan, maken geen deel uit van het voorgenomen plan en de milieubeoordeling. Volgende effecten kunnen voorkomen en zullen bijgevolg beschreven en beoordeeld worden:

- Ecotoop- en biotoopverlies en winst. Binnen deze effectgroep zal er worden nagegaan waar er een potentieel verlies aan habitats en/of leefgebied voor allerlei fauna kan optreden. Ook mogelijke biotoopwinst die als onderdeel van het plan is voorzien, zal in kaart worden gebracht. Deze impact zal op basis van een GIS-analyse en op basis van de gecombineerde BWK Habitatkaart worden uitgevoerd.
- Verzurende en vermestende depositie. Aangezien een zinvolle inschatting van het effect van voorliggend plan op de emissies door het (water)wegverkeer en op mogelijke emissies van activiteiten langs het kanaal wellicht niet mogelijk is en er geen Natura2000 gebieden voldoende dichtbij gelegen zijn om hiervan een relevante invloed te ondervinden, zal dit effect enkel kwalitatief geïdentificeerd worden. Een eventuele kwantificering, beoordeling en mildering hoort eerder op projectniveau thuis. Waar wijzigingen in de bestemming optreden van groengebied naar landbouwgebied kan dit aspect wel van belang zijn en bijgevolg besproken worden.
- Versnippering en barrièrewerking. Voor de uitwerking van deze effectgroep zal er een evaluatie gebeuren van de voorliggende scenario's. Indien hier knelpunten of hiaten worden vastgesteld, zullen mogelijke oplossingen of bijstellingen, rekening houdend met de bestaande ecologische infrastructuur, de voorkomende soorten, enz voorgesteld worden. Op deze wijze kan gegarandeerd worden dat mogelijkheden tot buffering enerzijds en ecologische verbindingen anderzijds maximaal benut worden.
- Impact op de waterhuishouding. De mogelijke bestemmingswijzigingen in het plangebied kunnen, afhankelijk van het scenario, een zekere invloed hebben op de waterhuishouding binnen het plangebied. Er kunnen nieuwe afvalwaterstromen bijkomen (of bestaande kunnen groter worden) door ontwikkeling van activiteiten mogelijk te maken. Daarnaast is een deel van het plangebied overstromingsgevoelig, wat voldoende buffering zal vergen indien verdere ontwikkeling van bestaande activiteiten mogelijk gemaakt wordt. Indien de afvalwaterstromen relevant zijn, zal er gesteund worden op de conclusies uit de discipline water. Naar eventuele infiltratie en buffercapaciteiten zal er meegedacht worden met de deskundige water indien nieuwe elementen moeten voorzien worden. Hier kan een win-win water-natuur gekozen worden.

De effectgroepen licht- en rustverstoring worden momenteel als minder relevant beschouwd.

4.4.4 Sleuteldiscipline Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie

4.4.4.1 Methodiek grondig onderzoek referentiesituatie

Voor de beschrijving van de referentiesituatie van de discipline landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie zal er gebruik gemaakt worden van het geoportaal onroerend erfgoed en de achterliggende informatie hiervan (bouwkundige, landschappelijke of archeologische erfgoedelementen). Tevens zullen bestaande studies voor deze regio opgevraagd en geconsulteerd worden.

Voor de beschrijving van de discipline archeologie zal er gesteund worden op de CAI en de afgebakende archeologische zones.

4.4.4.2 Methodiek en scoping effectvoorspelling en –beoordeling

De verschillende effecten op het erfgoed zullen ingeschat worden op basis van de kenmerken van de verschillende herbestemmingen die kunnen worden doorgevoerd. Volgende effectgroepen worden als mogelijk relevant beschouwd:

- Structuur- en relatiewijzigingen: Binnen deze effectgroep zullen volgende aspecten beschreven en beoordeeld worden:
 - verwijdering en/of verstoring van geomorfologische elementen/eenheden en – processen;
 - landschapsecologische verstoring en
 - functionele versnippering van het actuele gebruik.

Al deze aspecten zullen op een kwalitatieve manier beschreven en beoordeeld worden.

- Wijziging erfgoedwaarde (landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie): Binnen deze effectgroep zal de mogelijke impact op de erfgoedwaarden (beschermd, inventaris bouwkundig erfgoed, ...) beschreven en beoordeeld worden. Het betreft hier voornamelijk de aanwezigheid van bunkers (Hollandstelling).
- Wijziging perceptieve kenmerken. Door de mogelijk (beperkte) geplande wijzigingen van het grondgebruik binnen het plangebied, kan er een wijziging van het landschapsbeeld en bijgevolg van de perceptieve kenmerken van het plangebied optreden. De wijziging van de perceptieve kenmerken zal per scenario op een kwalitatieve wijze beschreven en beoordeeld worden. Hier kunnen ook positieve effecten optreden, door de uitvoering van milderende maatregelen, zoals het aanleggen van bufferzones.

4.5 Nevendisciplines

4.5.1 Nevendiscipline Bodem

4.5.1.1 Methodiek beknopt onderzoek referentiesituatie

De referentiesituatie wordt gekarakteriseerd door de topografie, geologische opbouw, de bodemgesteldheid, de bodemgeschiktheid en de bodemkwaliteit. Deze worden kort beschreven op basis van beschikbare informatie (databank ondergrond Vlaanderen, topografische kaarten, bodemkaart, geologische kaart, ...).

Tevens wordt de historiek van eventuele relevante bodemverontreiniging in het plangebied kort toegelicht en besproken op basis van de beschikbare rapporten m.b.t. de actuele bodemkwaliteit.

4.5.1.2 Methodiek beknopt onderzoek effectvoorspelling en -beoordeling

Het onderzoek binnen deze discipline gaat na of het plan of bepaalde planonderdelen zullen leiden tot een wijziging in topografie, geomorfologie, bodemprofiel, bodemtextuur en –structuur met mogelijke significante impact naar andere disciplines (bijv. water, erfgoed, natuur). Anderzijds wordt nagegaan of er relevante wijzigingen zijn in het historisch en bestaand bodemgebruik.

Op basis van de huidige gegevens zijn er geen belangrijke effecten te verwachten. Eventuele beperkte effecten op bodem gaan samen met effecten die ook in de disciplines mens, landschap, biodiversiteit, water besproken of aangehaald worden. Zo mogelijk zal in de discipline bodem met een verwijzing worden gewerkt, zodat onnodige herhalingen vermeden worden.

Volgende effectgroepen zullen kort toegelicht worden:

- Wijziging bodemgebruik: waar wijzigingen worden verwacht, wordt er verwezen naar de beoordeling in de relevante receptordisciplines (mens, landschap, biodiversiteit).
- Impact op bodemkwaliteit: indien relevant bij meer concrete ontwikkelingsprojecten is dit aspect eerder op projectniveau te onderzoeken.

Grondverzet is niet relevant op planniveau.

4.5.2 Nevendiscipline Geluid en trillingen

4.5.2.1 Methodiek beknopt onderzoek referentiesituatie

Het geluidsklimaat wordt kort beschreven o.b.v. bestaande gegevens (geluidskaarten, meetgegevens). Er worden geen geluidsmetingen gepland.

Voor de ligging van geluidsgevoelige locaties (woonzones, scholen, ziekenhuizen, rusthuizen, kinderopvang, enz.) zal worden verwezen naar de discipline mens.

4.5.2.2 Methodiek beknopt onderzoek effectvoorspelling en -beoordeling

Er wordt vanuit gegaan dat de effecten van het plan voor de discipline geluid beperkt zijn en meestal te evalueren zijn in projectfase. Voor zover ze van belang zijn zullen effecten op geluid bij de hinderaspecten in de discipline mens worden geëvalueerd. Indien zinvol kan een deskundige geluid voor deze evaluatie ondersteuning geven aan de deskundige mens.

4.5.3 Nevendiscipline Lucht

4.5.3.1 Methodiek beknopt onderzoek referentiesituatie

De huidige jaargemiddelde luchtkwaliteit in het plangebied wordt in kaart gebracht op basis van de luchtkwaliteitskaarten voor NO₂, PM10 en PM2,5 die beschikbaar zijn (VMM).

Een evaluatie van de impact van de scheepvaartemissies op het kanaal wordt niet nodig geacht. Indien geoordeeld zou worden dat dit toch van relatief belang is en indien gegevens beschikbaar zijn van de actuele watergebonden trafiek, kan een kwalitatieve evaluatie op de actuele luchtkwaliteit worden gemaakt.

4.5.3.2 Methodiek beknopt onderzoek effectvoorspelling en -beoordeling

De verwachte effecten van het plan op de luchtkwaliteit worden als beperkt ingeschat, aangezien het plan geen nieuwe industriële ontwikkelingen of bedrijven beoogt, maar een bestending van bestaande bedrijven. Indien bepaalde bestemmingswijzigingen toch een invloed kunnen hebben op het aspect lucht, zal dit beschreven worden binnen de deeldiscipline lucht en verder beoordeeld worden binnen de receptordiscipline mens.

4.5.4 Nevendiscipline Mens – mobiliteit

4.5.4.1 Methodiek beknopt onderzoek referentiesituatie

De relevante kenmerken van de mobiliteit zullen beschreven worden. Gezien de plandoelstelling wordt geen betekenisvolle mobiliteitsimpact verwacht. Daarom wordt niet voorzien om gedetailleerde mobiliteitsgegevens op te nemen.

4.5.4.2 Methodiek beknopt onderzoek effectvoorspelling en -beoordeling

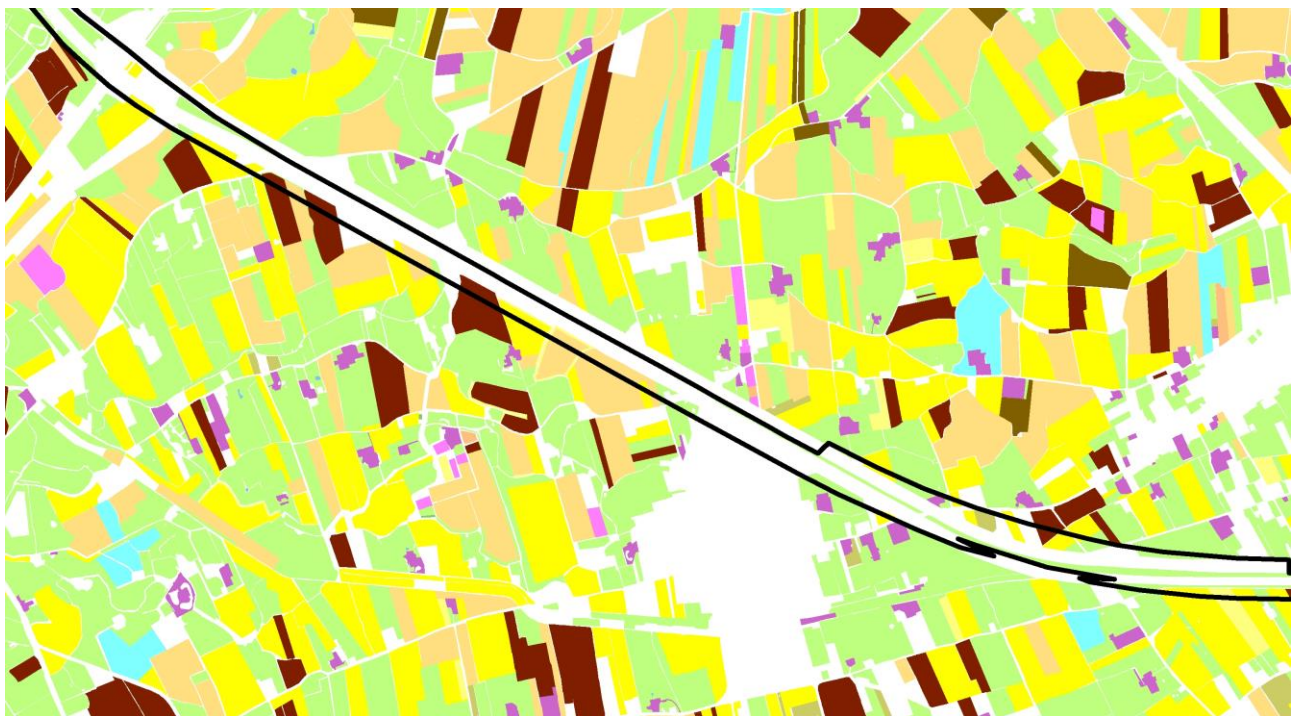
De verwachte effecten van het plan op mobiliteit worden als beperkt beoordeeld, aangezien het plan geen aanleg van nieuwe wegenis of verkeersgenererende ontwikkelingen beoogt. Indien bepaalde bestemmingswijzigingen toch een invloed kunnen hebben op het aspect mobiliteit, zal dit vanzelfsprekend beschreven en beoordeeld worden.

4.5.5 Nevendiscipline Klimaat

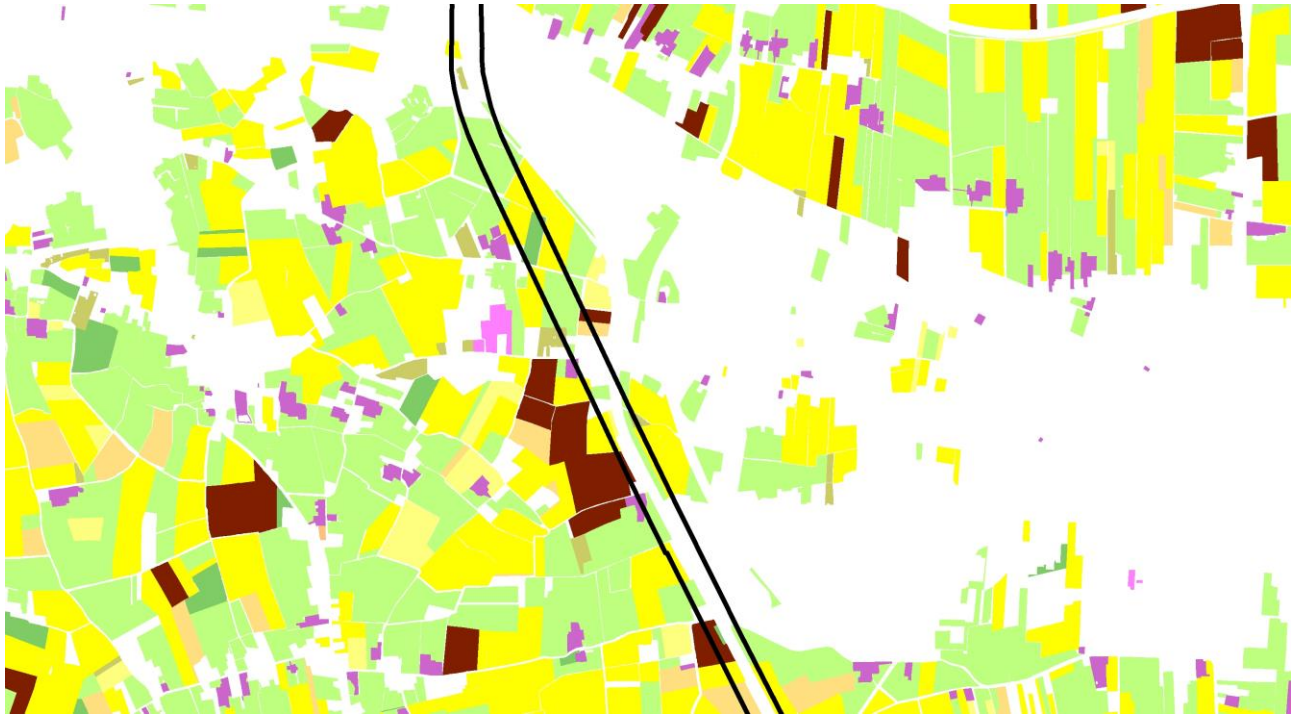
In de milieubeoordeling zal kort een uitspraak gedaan worden in hoeverre klimaataspecten beïnvloed worden door het plan (of vice versa). Hierbij zullen volgende aspecten bekeken worden:

- Beschrijving en beoordeling van mogelijke CO₂ – emissies afkomstig van het plan, bijvoorbeeld door herbestemmingen;
- Suggesties en maatregelen inzake klimaatmitigatie;
- Suggesties en maatregelen inzake klimaatadaptatie, op basis van de disciplines water en mens waarbij bij de effectbeschrijving- en beoordeling nagegaan wordt of bepaalde elementen uit de referentiesituatie al dan niet evolueren in de tijd, onder invloed van klimaatverandering, waardoor de significantie van de effecten in de tijd ook zou kunnen wijzigen (bv. overstromingsfrequentie, ...). Indien mogelijk worden relevante toekomstgerichte milderende maatregelen, suggesties en/of aanpassingen aan het plan voorgesteld;

Bijlage 1 landbouwgebruik

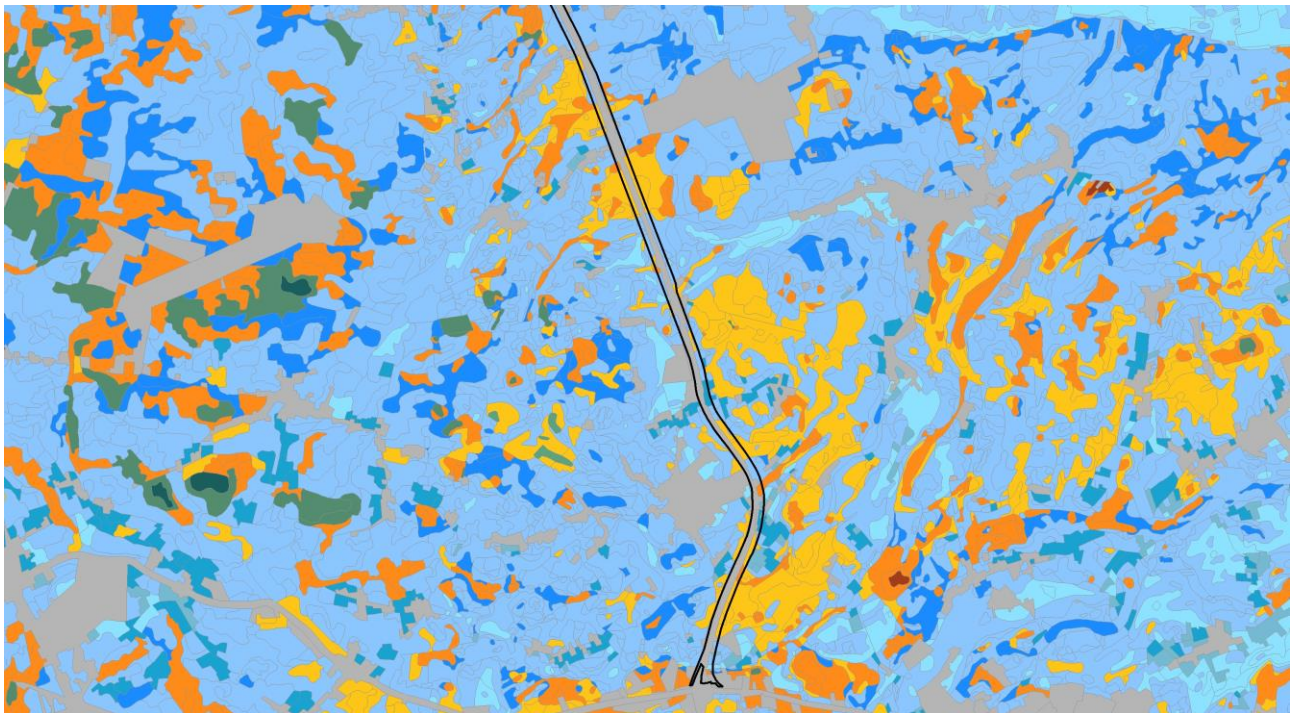

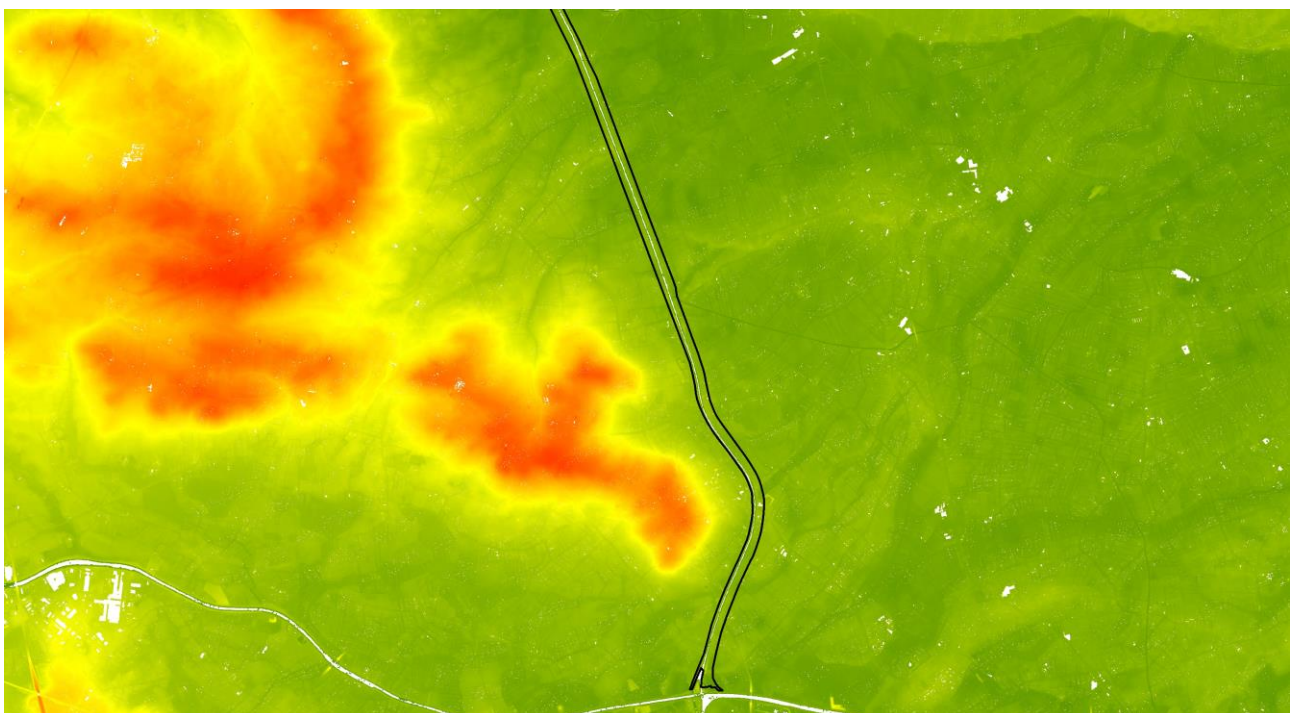

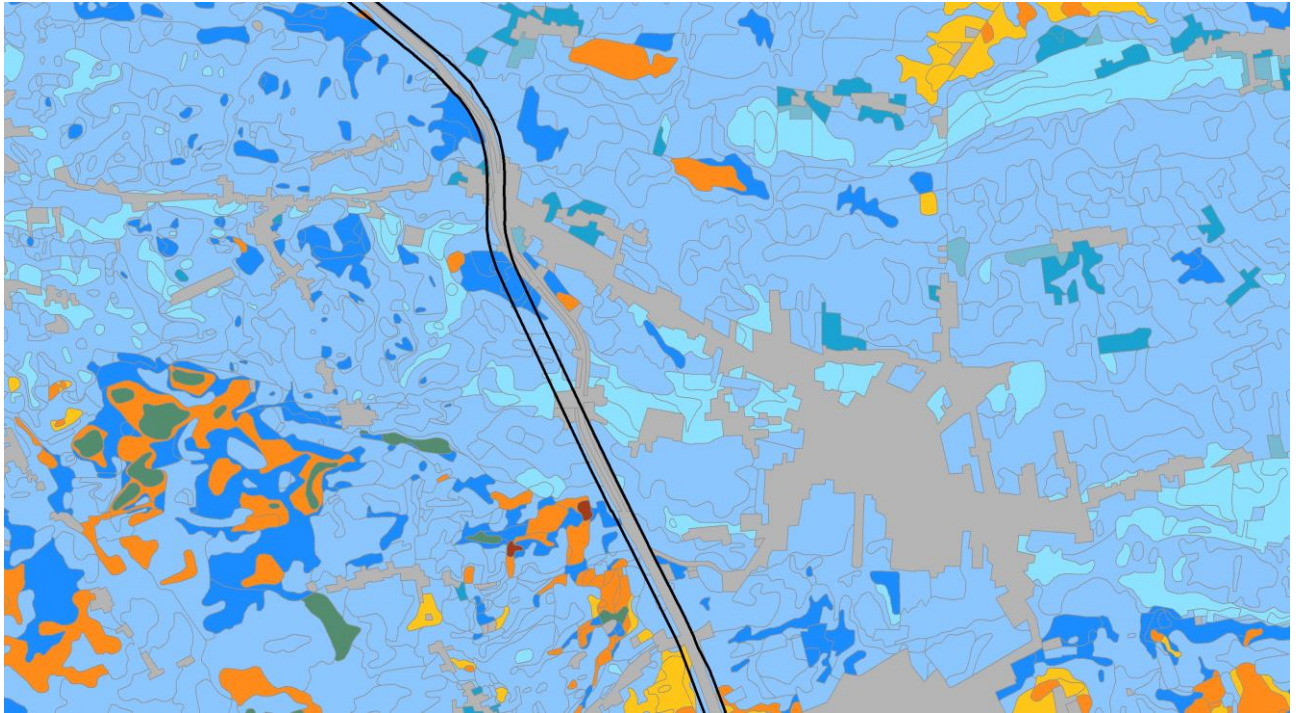
Bijlage 2 Zuidelijk agrarisch gebied van Zomergem (bodemkaart)

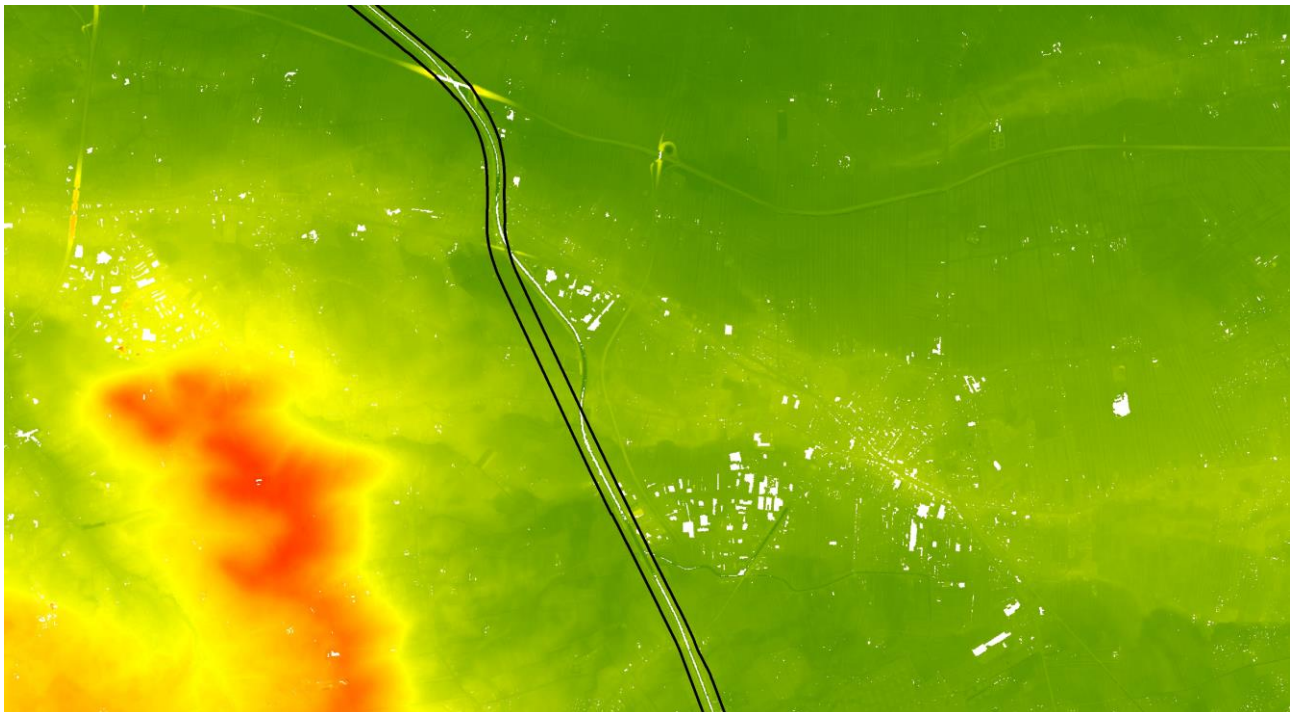
Bijlage 3 Zuidelijk agrarisch gebied van Zomergem (digitaal hoogtemodel)

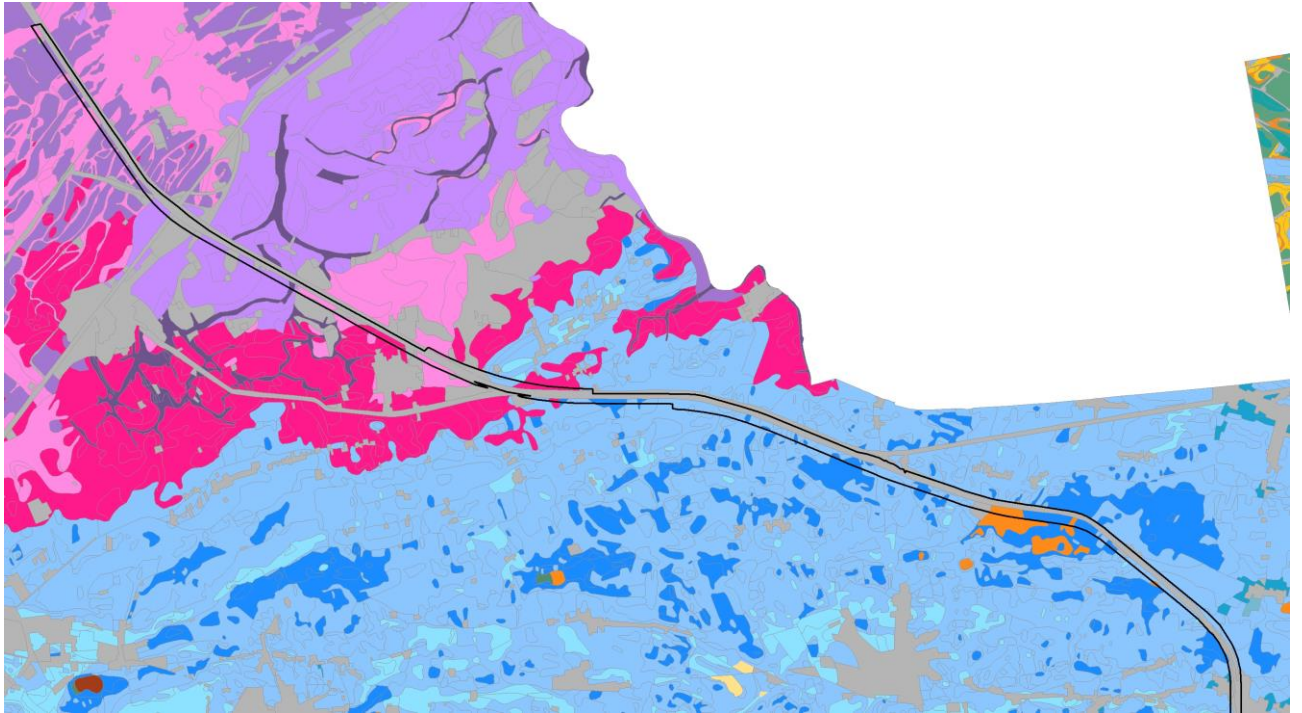
Bijlage 4 stedelijk gebied van Eeklo (bodemkaart)

Bijlage 5. stedelijk gebied van Eeklo (digitaal hoogtemodel)

Bijlage 6. Noordelijk agrarisch gebied van Maldegem – Sint-Laureins (bodemkaart)

Bijlage 7. Noordelijk agrarisch gebied van Maldegem – Sint-Laureins (digitaal hoogtemodel)

5 Veiligheidsrapportering

Ter uitvoering van artikel 12 van de Seveso II-richtlijn dient in het beleid inzake ruimtelijke ordening rekening gehouden te worden met de noodzaak om op lange termijn basis voldoende afstand te laten bestaan tussen Seveso-inrichtingen enerzijds en aandachtsgebieden anderzijds. Deze doelstelling wordt verwezenlijkt door het houden van toezicht op de vestiging van nieuwe Seveso-inrichtingen, op wijzigingen van bestaande Seveso-inrichtingen, en op nieuwe ontwikkelingen rond bestaande Seveso-inrichtingen.

Om dit te onderzoeken wordt een RVR-toets opgemaakt.